



On the Path of Coaching My Child at Home: Discovering of Components and Developing an Educational Package Based on the New Approach of the Hybrid Homeschooling for Gifted Children

Sara Nejatifar¹, Ahmad Abedi^{*2}, Amir Ghamarani³, Faramarz Asanjarani⁴

¹ Assistant Professor, Department of Psychology and Education of People with Special Needs, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

² Professor, Department of Psychology and Education of People with Special Needs, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

³ Associate Professor, Department of Psychology and Education of People with Special Needs, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

⁴ Assistant Professor, Department of Counseling, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

* Corresponding author: a.abedi@edu.ui.ac.ir

Received: 2024-10-26

Accepted: 2025-02-08

Abstract

Background and Aim: The current research on new educational approaches is one of the signs of an efficient educational system. The current research was conducted with the aim of discovering the components, developing and validating of the educational package for the involvement of family in education of gifted children based on the hybrid homeschooling approach. **Methods:** The current research was qualitative and grounded theory. The research area includes 42 books and articles (2000-2023) related to parents' involvement and homeschooling approach, and the participants in the research were 10 experts in educational sciences and psychology in the city of Isfahan in 2022. The purposeful sampling method was chosen. Data collection and semi-structured interviews were used. Data analysis was done based on the model of Strauss and Corbin (1998) and three stages of open coding, central coding and selective coding. **Results:** The training package was developed in twelve sessions and four main sections under the titles of Progressing on the Path of Coaching My Child at Home, Requirements for Progressing on the Path of Coaching My Child at Home, Common Programs for Coaching My Child at Home, and Pleasures and Challenges of Coaching My Child at Home. To validate it, in addition to using the face validity method, the content validity method was used in a qualitative and quantitative manner with a panel of 10 experts, and two relative coefficients of content validity and content validity index were used. The content validity index for the entire training package was 0.80. **Conclusion:** The results showed that the educational package "on the path of coaching my child at home" benefits from appropriate form and content validity and has the necessary validity for educational applications and research use.

Keywords: Educational Package, Hybrid Homeschooling Approach, Gifted Children, Parental Involvement

© 2019 Journal of New Approach to Children's Education (JNACE)



This work is published under CC BY-NC 4.0 license.

© 2022 The Authors.

How to Cite This Article: Abedi, A, et al . (2025). On the Path of Coaching My Child at Home: Discovering of Components and Developing an Educational Package Based on The New Approach of The Hybrid Homeschooling for Gifted Children. *JNACE*, 7(2): 277-292.





در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه: کشف مؤلفه ها و تدوین بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد نوین مدرسه در خانه ترکیبی ویژه کودکان تیزهوش

سارا نجاتی فر^۱، احمد عابدی^{۲*}، امیر قمرانی^۳، فرامرز آسنجرانی^۴

^۱ استادیار، گروه روان شناسی و آموزش افراد با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
^۲ استاد، گروه روان شناسی و آموزش افراد با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
^۳ دانشیار، گروه روان شناسی و آموزش افراد با نیازهای خاص، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
^۴ استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران.
 * نویسنده مسئول: a.abedi@edu.ui.ac.ir

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۲۰

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۰۸/۰۵

چکیده

زمینه و هدف: تقویت فرهنگ مشارکت والدین در آموزش کودکان بر اساس رویکردهای نوین آموزشی، از نشانه‌های نظام آموزشی کارآمد به‌شمار می‌رود. پژوهش حاضر با هدف کشف مؤلفه‌ها، تدوین و اعتباریابی بسته آموزشی مشارکت خانواده در آموزش کودکان تیزهوش بر اساس رویکرد نوین مدرسه در خانه ترکیبی انجام گرفت. روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع کیفی و نظریه داده‌بنیاد بود. حوزه این پژوهش شامل ۴۲ کتاب و مقاله (۲۰۰۰-۲۰۲۳) مرتبط با مشارکت والدین و رویکرد مدرسه در خانه و مشارکت‌کنندگان در پژوهش ۱۰ نفر از متخصصان علوم تربیتی و روان‌شناسی در شهر اصفهان در سال ۱۴۰۱ بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از روش سندکاوی و مصاحبه نیمه-ساختار یافته استفاده شد. تحلیل داده‌ها بر اساس الگوی اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) و سه مرحله کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی انجام شد. یافته‌ها: بسته آموزشی در دوازده جلسه و چهار بخش اصلی تحت عنوان پیشروی در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه، الزامات پیشروی در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه، برنامه‌های مشترک مربیگری فرزندانم در خانه و لذت‌ها و چالش‌های مسیر مربیگری فرزندانم در خانه تدوین شد و برای روایی‌یابی آن، ضمن استفاده از روش روایی صوری، از روش روایی محتوایی به شیوه کیفی و کمی با پانل خبرگان ۱۰ نفری و از دو ضریب نسبی روایی محتوا و شاخص روایی محتوا استفاده شد. شاخص روایی محتوا برای کل بسته آموزشی ۰/۸۰ به‌دست آمد. نتیجه‌گیری: نتایج نشان داد بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه»، از روایی صوری و محتوایی مناسبی بهره‌مند است و روایی لازم را برای کاربردهای آموزشی و استفاده پژوهشی دارد.

واژگان کلیدی: بسته آموزشی، رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی، کودکان تیزهوش، مشارکت والدین

تمامی حقوق نشر برای فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان محفوظ است.

شیوه استناد به این مقاله: نجاتی فر، سارا؛ عابدی، احمد؛ قمرانی، امیر؛ آسنجرانی، فرامرز. (۱۴۰۴). در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه: کشف مؤلفه‌ها و تدوین بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد نوین مدرسه در خانه ترکیبی ویژه کودکان تیزهوش. فصلنامه رویکردی نو بر آموزش کودکان، ۷(۲): ۲۹۲-۲۷۷.

مقدمه

Alemayehu, Ahmed & Legesse, 2019). والدین نقش حیاتی در تعلیم و تربیت فرزندان‌شان دارند و اولین مربیان آن‌ها به حساب می‌آیند و این نقش را هنگامی که فرزندان‌شان راهی مدرسه می‌شوند، ادامه می‌دهند (Duk, 2022). علی‌رغم

نظام آموزش و پرورش به عنوان مهم‌ترین و حساس‌ترین زیرنظام اجتماعی و مدرسه به عنوان یکی از نهادهای مهم آموزشی و تربیتی جامعه نیازمند مشارکت^۱ فعال اعضای جامعه به ویژه والدین می‌باشد (Jackson, Kelly, Leslie, 2019).

تصورى که در گذشته وجود داشته که نقش والدین، فرستادن کودکان به مدرسه و حمایت از مدرسه برای نظم دادن به فرزندان‌شان است، امروزه این نقش به سبب افزایش آگاهی والدین در حوزه تعلیم و تربیت متفاوت شده است (Alyahya, 2018).

می‌توان اذعان داشت که مشارکت والدین در آموزش یکی از حوزه‌های مهم دستیابی و تحقق اهداف آموزشی و تربیتی در نظام‌های تعلیم و تربیت است که البته به دلیل وجود چندگانگی و تناقض معنایی، ارائه یک تعریف مشخص و دقیق از آن مشکل است (Fan & Chen, 2001).

(Desforjes & Abouchaar, 2003) معتقدند مشارکت والدین در آموزش به انواع رفتارهای والدین اشاره دارد که به طور مستقیم و غیرمستقیم بر رشد شناختی کودکان و موفقیت مدارس اثر می‌گذارد (Jeynes, 2007). باید توجه داشت والدین نقش مهمی در تربیت فرزندان دارند و شخصیت، نگرش، باورها و رفتار کودکان تحت تأثیر والدین می‌باشد. همچنین کودکان، بسیاری از مهارت‌ها و ارزش‌ها را از والدین خود می‌آموزند. در واقع والدین نقش مهمی در تعریف آینده کودکان و دستاوردهای آن‌ها خواهند داشت (Olszewski-Kubilius, 2008). برخی از پژوهشگران معتقدند، والدین خوب همراه با تلاش کودک، ممکن است بر عملکرد کودک بیش از توانایی‌های ذاتی او تأثیر بگذارند (Wu, 2008).

ضرورت مشارکت والدین کودکان تیزهوش در آموزش را می‌توان بدین صورت بیان کرد که والدین این کودکان با بسیاری از چالش‌های تربیتی روبه‌رو بوده که باید آن را مدیریت کنند و با مسائل دیگری نظیر نگرانی از دریافت آموزش مناسب در مدرسه و موفقیت کودک در زندگی بزرگسالی دست‌وپنجه نرم می‌کنند (Manasawala & Desai, 2019).

(Feldman & Piirto, 2002) معتقدند از آنجایی که کودکان تیزهوش به حمایت ویژه نیاز دارند، والدین بار روانی بیشتری را تجربه می‌کنند و احساس می‌کنند هیچ حمایتی برای آن‌ها وجود ندارد. به ویژه زمانی که خدمات ارائه شده در مدارس تفاوت محسوسی در تجارب یادگیری فرزندان آن‌ها ایجاد نمی‌کند (Rotigel, 2003). ادراک عدم حمایت از سوی والدین، زمینه‌ساز مشارکت آن‌ها در جریان آموزش کودکان می‌باشد. Alvino (1995) بیان می‌کند که والدین کودکان سرآمد نسبت به والدین کودکان عادی، بیشتر به مشارکت در برنامه‌های آموزشی فرزندان‌شان علاقه دارند، به‌طوری که ۹۰ درصد مادران کودکان تیزهوش علاقه‌مند به مشارکت در آموزش فرزند خود بودند؛ در حالی که این رقم در میان مادران کودکان عادی ۴۰ درصد بوده است. مشارکت والدین در تعلیم و تربیت کودکان تیزهوش و

آگاهی از نیازهای منحصر به فرد آن‌ها در جهت ایجاد تعامل معنادار، امری ضروری است؛ همچنین از آنجایی که برنامه‌های آموزشی تیزهوشان در ایران به طور کامل توسعه نیافته است و معلمان برای کار با دانش‌آموزان تیزهوش از آمادگی کافی برخوردار نیستند (Batterjee, 2013)، والدین کودکان تیزهوش باید در آموزش فرزندان خود مشارکت بیشتری داشته باشند که به تبع آن تجارب آموزشی این کودکان افزایش می‌یابد.

پژوهشگران حوزه آموزش، انگیزه مشارکت والدین کودکان تیزهوش در آموزش را برآیندهای بهتر آموزشی برای فرزندان-شان می‌دانند (Alyahya, 2018). در این راستا، یکی از پدیده‌های نوین آموزشی که با هدف افزایش مشارکت والدین در آموزش و کیفیت‌بخشی به آموزش کودکان مطرح شده است، مدرسه در خانه ترکیبی^۲ می‌باشد که در سال ۲۰۲۱ توسط دکتر مک‌شین (McShane) به صورت گسترده و به عنوان یکی از مدل‌های رسمی مدرسه در خانه معرفی شده است. مدرسه در خانه ترکیبی، رویکرد یا نهضتی است که در آن مدرسه و خانه (والدین) مسئول آموزش کودک هستند؛ آموزش تا حدودی به وسیله والدین کنترل و ارائه می‌گردد و برای بخشی از هفته کودک در خانه آموزش دریافت می‌کند. حضور فیزیکی منظم و قابل توجه در مدرسه برای واجد شرایط شدن مدرسه در خانه ترکیبی ضروری است. باید توجه داشت دانش‌آموزانی که به صورت تمام‌وقت در خانه، آموزش‌های آنلاین مدرسه را دریافت می‌کنند (مانند آموزش‌های ارائه شده در دوران همه‌گیری ویروس کرونا) یا به صورت تمام‌وقت در خانه توسط والدین آموزش داده می‌شوند، مدرسه در خانه ترکیبی نیستند (McShane, 2021). در مقایسه با مدل‌های پیشین مدرسه در خانه می‌توان گفت مدرسه در خانه ترکیبی حجم و مسئولیت والدین را کاهش و تعدیل می‌سازد. در این مسیر، بار آموزشی کودک تنها بر دوش والدین نیست و معلمان و مدرسه نیز همکاری می‌کنند تا شکاف‌های موجود در آموزش کودک را برطرف سازند.

به‌نظر می‌رسد در نظام کنونی آموزش و پرورش ایران، سازوکار جلب و جذب مشارکت والدین به شکل نظام‌مند وجود ندارد (حبیبی، علی‌آبادی، نیلی احمدآبادی و زارعی زوارکی، ۱۴۰۱) و اغلب نقش خانواده کمتر از آن است که انتظار می‌رود و بنا بر دلایلی، در کوشش‌های والدین، آن تلاش عمده که به اهداف مشخص تربیتی متوجه باشد تقریباً جایی ندارد. برخی از والدین تصور می‌کنند که کار تعلیم و تربیت را باید به مدرسه واگذار کرد و در هنگام مشاهده رفتار ناهنجار فرزندان‌شان، معلمان و عوامل مدرسه را مقصر می‌پندارند. واقعیت آن است که در بیشتر مدارس، وقتی موضوع مشارکت والدین مطرح می‌شود برداشت

دانش‌آموزان تیزهوش» نشان داد آموزش در خانه از زمان شناسایی استعداد، از طریق غنی‌سازی و تسریع می‌تواند دسترسی به تجارب مفید و هدایت‌گری روانی اجتماعی را فراهم نماید. آموزش در خانه با مشارکت والدین و انعطاف‌پذیری در زمان آموزش و برنامه درسی یک محیط عالی را برای پیشرفت کودک فراهم می‌کند. حبیبی و سراوانی (۱۳۹۰) در پژوهشی نشان داد بین مشارکت والدین در فرآیند یادگیری و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان و همچنین بین همکاری اولیاء با مدرسه و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. قریشی (۱۳۹۴) در پژوهشی تحت عنوان شناسایی ابعاد و موانع مشارکت والدین در مدارس شهرستان‌های غرب استان تهران نشان داد ابعاد مشارکت والدین شامل شش بُعد مهارت‌های تربیتی والدین، ارتباط مدرسه و خانه، حضور داوطلبانه والدین، یادگیری در خانه، مشارکت در تصمیم‌گیری و هماهنگی با جامعه می‌شود. یافته‌های پژوهش مردان‌ارط و ادیب (۱۳۹۶) نشان داد کسب تجارب مثبت توسط والدین در جریان مشارکت در امر آموزش بر ادراکات آن‌ها از مشارکت و همکاری تأثیر دارد.

اهمیت و ضرورت انجام پژوهش فوق را می‌توان این‌گونه بیان کرد که یکی از اهداف کلان در سند تحول بنیادین، افزایش مشارکت و اثربخشی همگانی به‌ویژه خانواده در تعالی نظام تعلیم و تربیت معرفی شده است و از طرفی دانش‌آموزان بخش عمده‌ای از زمان خود را در خانه سپری می‌کنند (حبیبی و همکاران، ۱۴۰۱). مشارکت والدین در آموزش دانش‌آموزان تیزهوش، ناشناخته است، پژوهش‌های اندکی در این زمینه وجود دارد (Dubis & Bernadowski, 2015) و فقدان پژوهش در زمینه ایجاد آمادگی و آموزش والدین برای مشارکت، مشکل‌ساز است. از آنجایی که برنامه‌های آموزشی برای دانش‌آموزان تیزهوش دبستانی در کشور ایران هنوز به طور کامل توسعه نیافته است، والدین این دانش‌آموزان در موقعیتی هستند که باید در فرآیند آموزش فرزندان‌شان بیشتر درگیر شوند تا به بهبود نتایج تحصیلی و اجتماعی کودک کمک کنند (Batterjee, 2013). از این‌رو، تمرکز بر والدین دانش‌آموزان تیزهوش و ایجاد آمادگی در آن‌ها برای مشارکت در آموزش براساس پدیده‌های نوین آموزشی مانند رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی، امری ضروری است (Solow, 2001). باید اظهار داشت انتخاب رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی برای دانش‌آموزان تیزهوش به معنای نفی مطلق آموزش‌های مدرسه‌ای و جدا کردن کودک از مدرسه نیست بلکه اعتقاد بر این است که خانواده‌ها، در فضای خارج از مدرسه و در موقعیت‌های مختلف در زندگی در جهت بسترسازی آموزش مناسب کودک خود بتوانند شرایط و امکانات

آن‌ها این است که مدرسه به کمک و مشارکت مالی نیاز دارد (شیربگی، عزیزی و امیری، ۱۳۹۴). این در حالی است که در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، رسیدن به مراتبی از حیات طیبه در ابعاد فردی، خانوادگی و اجتماعی تنها زمانی میسر است که همه عناصر تأثیرگذار بر تربیت از جمله خانواده به اهمیت و نقش جایگاه خود در عرصه تعلیم و تربیت واقف شده و نسبت به ایفای چنین نقشی، احساس مسئولیت کنند (حبیبی و همکاران، ۱۴۰۱).

یکی از مشخصه‌های مدارس موفق استفاده حداکثری از مشارکت والدین است (Topping, 2017). براساس یافته‌های پژوهشی، والدینی که در برنامه‌های مدرسه مشارکت می‌کنند احساس مثبت‌تری نسبت به مدرسه و آموزش و پرورش دارند (Kim & Fong, 2013; Dumont, Trautwein, Lütke, Neumann, Niggli, Schnyder, 2012). Denessen, Bakker, Kloppenburg & Kerkhof (2010) نشان دادند که دانش‌آموزانی که والدین‌شان تعامل بیشتری با مدارس دارند مستقل بوده و در اعمال‌شان ابتکار بیشتری دارند و بهتر از کسانی عمل می‌کنند که والدین‌شان تعامل کمتری با مدرسه دارند.

Rapp & Duncan (2012) در پژوهشی تحت عنوان مشارکت چندبُعدی والدین در مدارس نشان دادند مشارکت والدین بخش حیاتی از یک مدرسه موفق است و نیز دانش‌آموزان با والدین مشارکت‌کننده، پیشرفت بالاتری در مدرسه از خود نشان دادند. Hill, Witherspoon & Bartz (2018) نشان دادند داریست-سازی مستقل، ارتباط‌دهنده آموزش به موفقیت‌های آینده و ارتباط به عنوان استراتژی‌های با ثبات برای ارتقای پیشرفت تحصیلی در مشارکت والدین مهم هستند.

Jeynes (2017) در پژوهش خود با عنوان رابطه بین مشارکت والدین و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان لاتینی دریافت که رابطه معناداری بین مشارکت والدین و پیشرفت تحصیلی و نتایج کلی وجود دارد که بیشتر در دانش‌آموزان ابتدایی مشاهده شد. یافته‌های پژوهش Duan et al (2018) نشان داد فعالیت‌های مشارکت والدین به‌طور قابل توجهی برای دانش‌آموزان دبیرستانی با وضعیت اقتصادی-اجتماعی پایین خانواده‌ها، مفید و سودمند است.

Alyahya (2018) در پژوهشی با عنوان «مشارکت والدین در آموزش کودکان تیزهوش در عربستان سعودی: یک مطالعه پدیدارشناسانه» نشان داد تمایل والدین به راهنمایی و هدایت کودک تیزهوش خود، به چالش کشیدن کودک، تشویق کودک به یادگیری مستقلانه و حمایت از او از جمله عوامل مؤثر بر انگیزه مشارکت والدین در آموزش می‌باشد. Felso (2016) در پژوهشی تحت عنوان «مدرسه در خانه برای پرورش استعداد

کافی را برای فرزندان خود فراهم آورند.

با عنایت به آن چه گفته شد پژوهش حاضر قصد دارد به تدوین و اعتباریابی بسته آموزشی مشارکت خانواده در آموزش دانش-آموزان تیزهوش دبستانی بر اساس رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی بپردازد و در این راستا به این سؤالها پاسخ دهد که مؤلفه‌های بسته آموزشی مذکور چه مؤلفه‌هایی دارد؟ و آیا الگوی پیشنهادی دارای اعتبار درونی است؟

روش

پژوهش حاضر به لحاظ ماهیت پژوهش در زمره تحقیقات اکتشافی؛ به لحاظ نوع پژوهش، کاربردی و رویکرد پژوهش، کیفی است و در آن از روش نظریه داده‌بنیاد^۲ بر اساس مدل (Strauss & Corbin 1998) استفاده شد. میدان پژوهش شامل تمام منابع و مدارک موجود در زمینه مشارکت والدین در آموزش و رویکرد مدرسه در خانه در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۳ بود که با روش نمونه‌گیری هدفمند و تا رسیدن به اشباع نظری به پژوهش وارد شدند؛ تعداد منابع مذکور ۴۲ عدد (منابع خارجی) بود. همچنین مشارکت‌کنندگان در این پژوهش شامل ۱۰ نفر از متخصصان حوزه علوم تربیتی و روان‌شناسی بودند که به روش نمونه‌گیری هدفمند و بر اساس ملاک‌های ورود شامل دارا بودن تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته‌های روان‌شناسی و علوم تربیتی، تجربه فعالیت بیش از دو سال و ملاک‌های خروج شامل ابتلا به بیماری کرونا و عدم تمایل به مشارکت، برای این پژوهش انتخاب شدند. ابتدا سؤال‌های مصاحبه، نهایی و مصاحبه‌ها آغاز گردید و تا حد اشباع داده‌ها ادامه یافت. هر مصاحبه معمولاً بین ۴۵ دقیقه تا یک ساعت به طول انجامید و به صورت جداگانه مصاحبه‌ها انجام شد. مصاحبه با متخصصان در محل کارشان انجام شده است.

شیوه اجرای پژوهش

این پژوهش در پنج مرحله انجام شد؛ در مرحله اول، مسئله اصلی، چشم‌انداز و سؤالات و اهداف پژوهش تعیین شد؛ در مرحله دوم چارچوب مطالعاتی شامل تمام منابع و مدارک موجود در زمینه مشارکت والدین و رویکرد مدرسه در خانه در بازه زمانی ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۳ شناسایی شد و از پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط با موضوع مانند ساینس دایرکت^۳، اریک^۴، اشپرنگر^۵، گوگل اسکالر^۶، سیج^۷، وایلی^۸، اسکوپوس^۹ و تیلور و فرانسیس^{۱۱} استفاده شد. نمونه پژوهش شامل ۴۲ سند خارجی بود که از پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر استخراج شد. در مرحله سوم، پژوهشگران با توجه به هدف و سؤال پژوهش، فرآیند کدگذاری و تحلیل داده‌ها را آغاز کردند. روش تحلیل داده‌ها که در داده‌بنیاد تجویز شده

است شامل سه مرحله کدگذاری (باز، محوری و انتخابی) می-باشد. یافته‌ها شامل ۵۰۹ کد باز، ۷۴ کد محوری و ۲۱ کد انتخابی بود و تحلیل و استنباط نتایج و استخراج محورها و بخش‌های اصلی بسته آموزشی نیز انجام شد و سرانجام، در مرحله چهارم، بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد ترکیبی مدرسه در خانه تدوین شد. به منظور بررسی اعتبار و پایایی داده‌ها در پژوهش‌های کیفی، از سه راهبرد خودبازبینی پژوهشگر، تطبیق اعضا^{۱۲} و کثرت‌گرایی^{۱۳} استفاده شد. جهت افزایش ثبات نیز از روش بررسی دقیق داده‌ها توسط یک ناظر خارجی استفاده گردید. برای تأییدپذیری پژوهش نیز فرآیند انجام کار در اختیار دو نفر از متخصصان روانشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص و دو نفر از متخصصان علوم تربیتی قرار داده شد و صحت نحوه انجام پژوهش تأیید گردید. اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن و حریم خصوصی افراد رعایت شد و شرکت در پژوهش هیچ‌گونه آسیب احتمالی برای مشارکت‌کنندگان نداشت. این پژوهش مستخرج از رساله دکتری رشته روانشناسی و آموزش افراد با نیازهای خاص دانشگاه اصفهان است و شناسه اخلاق به شماره IR.UI.REC.1400.069 از کمیته اخلاقی دانشگاه اصفهان را دارد؛ و اصول اخلاقی پژوهش از جمله رازداری، محرمانه ماندن و حریم خصوصی افراد رعایت شد و شرکت در پژوهش هیچ‌گونه آسیب احتمالی برای مشارکت‌کنندگان نداشته است.

در مرحله پنجم، پس از تدوین بسته آموزشی اولیه، روایی صوری الگو به لحاظ تناسب، انسجام و ارتباط مؤلفه‌ها، ادراک‌پذیری و شفاف بودن بررسی شد. جامعه آماری جهت اعتباریابی محتوایی بسته آموزشی، اساتید و متخصصان علوم تربیتی و روان‌شناسی بود. پرسشنامه اعتباریابی محتوایی بسته آموزشی، یک پرسشنامه محقق‌ساخته بود. این پرسشنامه دارای ۷ سؤال بود که بر اساس طیف لیکرتی از نمره ۱ (خیلی کم) تا نمره ۵ (خیلی زیاد) نمره‌گذاری شد. اعتبار (روایی) محتوایی پرسشنامه توسط اساتید راهنما و مشاور تأیید گردید و پایایی آن با آزمون آلفای کرونباخ ۰/۸۸ محاسبه شد. برای تعیین ضریب روایی محتوایی بسته آموزشی از شاخص نسبت روایی محتوایی^{۱۴} لاوشه و شاخص روایی محتوایی^{۱۵} والتز و باسل استفاده شد و با استفاده از نسخه ۲۶ نرم‌افزار SPSS تحلیل شد.

یافته‌ها

اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱: اطلاعات جمعیت‌شناختی متخصصان به ترتیب زمان مصاحبه

ردیف	سابقه فعالیت	مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	جنسیت	سن	کد مشارکت‌کننده
۱	۱۰	دکتری	روان‌شناسی	مرد	۴۳	م ۱
۲	۱۸	دکتری	روان‌شناسی	مرد	۵۵	م ۲
۳	۱۲	کارشناسی ارشد	روان‌شناسی	مرد	۵۳	م ۳
۴	۵	دکتری	علوم تربیتی	مرد	۴۰	م ۴
۵	۳	کارشناسی ارشد	روان‌شناسی	مرد	۳۵	م ۵
۶	۵	دکتری	علوم تربیتی	مرد	۴۰	م ۶
۷	۴	کارشناسی ارشد	علوم تربیتی	زن	۳۶	م ۷
۸	۵	کارشناسی ارشد	علوم تربیتی	مرد	۳۸	م ۸
۹	۱۰	دکتری	روان‌شناسی	زن	۴۵	م ۹
۱۰	۱۷	دکتری	روان‌شناسی	مرد	۴۷	م ۱۰

جدول ۲ فرآیند کدگذاری باز، محوری و انتخابی برای کشف مؤلفه‌های بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی را بر اساس طرح نظام‌مند داده‌بنیاد نشان می‌دهد.

برای رسیدن به هدف پژوهش که معطوف به کشف مؤلفه‌های بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی بود به سؤال پژوهش پاسخ داده شد؛ بررسی و تحلیل داده‌ها بر اساس نظریه داده‌بنیاد (Strauss & Corbin 1998) صورت پذیرفت.

جدول ۲: فرآیند کدگذاری باز، محوری و انتخابی برای کشف مؤلفه‌های بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی

منبع	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری باز	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری محوری	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری انتخابی
مصاحبه - متخصص ۱، ۵، ۸ و ۱۰	تحصیل دانش‌آموزان تیزهوش دبستانی در مدارس عادی/ وجود تعبیر نادرست از برابری (ارائه خدمات یکسان برای همه دانش‌آموزان به جای دریافت فرصت‌های یکسان برای رشد شخصی)/ محدود بودن حلقه یادگیری دانش‌آموز به سطح کلاس و مدرسه/ تمرکزگرایی نظام آموزشی/ مشارکت محدود والدین در آموزش/ وجود «مدل کارخانه‌ای آموزش» در نظام آموزشی و استعاره انتظار آموختن پرواز کردن از تمام حیوانات جنگل/ پیروی از سیاست تربیت کارگران دانش/ وجود سیاست آموزشی کسب علم به جای کشف علم/ عدم همترازی تربیت با آموزش/ عملکرد ناکارآمد مدارس غیردولتی در آموزش/ پاداش دادن مدارس به انطباق منفعل دانش‌آموزان	ماهیت نظام آموزشی	ضرورت انتخاب رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی
مصاحبه - متخصص ۴، ۷، ۸ و ۱۰	عدم تناسب محتوای آموزشی با نیازهای دانش‌آموز/ عدم ارتباط محتوای آموزشی با زندگی واقعی دانش‌آموز/ عدم همراهی ذهنیات با عینیات (عدم تماس آموزه‌های تئوریک با تجربه و واقعیت)/ عدم توجه محتوای آموزشی به مهارت‌های یادگیری مورد نیاز در قرن ۲۱/ ناکارآمدی محتوای آموزشی در ایجاد موفقیت‌های فرامدرسه‌ای	کیفیت محتوای آموزشی	
مصاحبه - متخصص ۶ و ۹	عدم شناخت و رسیدگی صحیح به نیازهای یادگیری دانش‌آموزان/ آمادگی ناکافی برخی از معلمان برای آموزش دانش‌آموزان تیزهوش/ روش‌های تدریس تک‌بعدی (متکی بودن روش تدریس بر سخنرانی و حفظیات)/ عدم موفقیت معلمان در ایجاد انگیزش درونی برای یادگیری عمیق/ توجه اندک معلم به دانش‌آموزان تیزهوش به دلیل یادگیری سریع و اختصاص توجه به سایر دانش‌آموزان	عوامل مربوط به معلم	
مصاحبه - متخصص ۲، ۶، ۷ و ۹	بی‌انگیزگی ناشی از روزمرگی در آموزش/ سرعت بسیار آهسته حرکت مدرسه (تکرار طولانی‌مدت و بیش‌ازحد اطلاعات)/ احساس آزارنده بودن توانایی تیزهوشی برای معلم و همسالان/ اتلاف وقت در مدرسه/ خستگی، بی‌حوصلگی و کاهش انگیزه تحصیلی در اثر انجام تکالیف یکنواخت و بدون چالش	انگیزش تحصیلی	

مؤلفه‌های مرحله کدگذاری انتخابی	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری باز	منبع
تجربه مشکلات روان‌شناختی	بی‌تفاوت شدن دانش‌آموز نسبت به مدرسه/ تشدید کمال‌گرایی/ ترویج کمال‌گرایی منفی/ تجربه هیجانات منفی تحصیلی (احساس تحقیر شدن، خشم و درماندگی)/ قرار گرفتن در معرض خطر ترک تحصیل	Sangal (2018) Abdulaziz et al. (2021) مصاحبه - متخصص ۱
عوامل مربوط به همسالان	ایجاد ذهنیت داشتن جایگاهی بالاتر نسبت به همسالان/ تمایل به جدایی از همسالان با بهره هوشی پایین‌تر	Pujaningsje and Alfie (2022) مصاحبه - متخصص ۷ و ۱۰
انگیزه، مطالبات، نیازها و انتظارات آموزشی والدین برای انتخاب رویکرد مدرسه در خانه	محدود بودن ارتباط والدین با معلمان به مشکلات تحصیلی کودک/ تحمیل استرس‌های افراطی از سوی معلمان به والدین به دلیل وجود ویژگی‌های متفاوت کودک تیزهوش/ در نطفه خفه کردن شخصیت متمایز دانش‌آموزان	مصاحبه - متخصص ۸
اولویت‌های آموزشی	مشارکت در آموزش کودک و شنیده شدن صدای والدین توسط معلمان و مدرسه/ ایجاد رابطه دوسویه بین خانه و مدرسه و هماهنگی در آموزش کودک/ تمایل به ایجاد فرصت‌های یادگیری چالش‌برانگیز برای کودک/ فرصت‌سازی برای کشف و پرورش استعدادها	Hamdan et al. (2021) Ozonbuyulu (2022) مصاحبه - متخصص ۹ و ۱۰
اولویت‌های اجتماعی - فرهنگی	آموزش مهارت‌های شهروند جهانی و موفق به کودک/ آموزش فرهنگ کتاب‌خوانی، عدالت‌خواهی، رعایت حقوق و آزادی‌های دیگران، عدم خشونت و دلبستگی به محیط‌زیست به کودک/ آموزش خیرخواهی و خردمندی به کودک/ آموزش ارزش‌های اخلاقی و مذهبی به کودک/	Alyahya (2018) Colangelo and Wood (2015) Papadopoulos (2021) مصاحبه - متخصص ۱ و ۴
اولویت‌های دینی، مذهبی و اخلاقی	درونی‌سازی و انتقال ارزش‌های اسلامی/ جستجوی فرصتی برای سرمایه‌گذاری اخلاقی و مذهبی بر کودک/ تقویت باورهای اسلامی به صورت عملی/ توجه به آموزه‌های دینی و عامل بودن به آن‌ها	مصاحبه - متخصص ۱ و ۴
انگیزه، مطالبات، نیازها و انتظارات ارزشی والدین برای انتخاب رویکرد مدرسه در خانه	احساس مسئولیت نسبت به دریافت آموزش کارآمد توسط کودک/ تعهد و رسالت نسبت به آینده کودک/ احساس گناه ناشی از عدم مشارکت در آموزش فرزند/ احساس خودکارآمدی والدین در کمک نمودن به کودک	مصاحبه - متخصص ۹، ۸
برچسب تیزهوشی و استعداد	ارزشمند بودن برچسب تیزهوشی در جامعه/ انگیزه والدین برای حفظ و نگهداری برچسب تیزهوشی کودک/ تمایل به غلبه بر موانع بروز و پرورش استعداد کودک مانند مدرسه، معلم و نظام آموزشی	Matthews et al. (2014) مصاحبه - متخصص ۳
چالش‌های والدگری کودک تیزهوش	پیچیدگی فرزندپروری و تربیت کودک/ ضرورت شناخت ویژگی‌های کودک/ کمبود منابع آموزشی برای والدین کودکان تیزهوش	Peebles et al. (2023)
جاذبیت و دوست داشتنی بودن رویکرد مدرسه در خانه	انعطاف‌پذیری در انتخاب بازه زمانی اجرای مدرسه در خانه/ قابلیت شخصی‌سازی آموزش/ قابلیت تبدیل شدن آموزش در خانه به سبک زندگی/ قابلیت رشد شخصی و یادگیری والد در محیط مدرسه در خانه	Garlington and College (2020)
مطالبات، نیازها و انتظارات آموزشی دانش‌آموز	تلاش مداوم برای دستیابی به موفقیت/ متعهد و مشتاق بودن نسبت به یادگیری/ مشارکت و نظرخواهی در انتخاب محتوای آموزشی/ یادگیری بدون محدودیت/ دنبال کردن موضوعات آموزشی مرتبط با علایق/ مشارکت فعال در جریان یادگیری/ ارزش قائل شدن و اهمیت دادن به خلاقیت/ توجه به فعالیت‌هایی مانند موسیقی، زبان، هنر، ورزش و فعالیت‌های بدنی	مصاحبه - متخصص ۵ و ۷ و ۸
مطالبات فراتحصیلی	آموزش تفکرگرای (پرورش تفکر انتقادی، پرورش تفکر خلاق، هنر خوب فکر کردن و استدلال منطقی)/ پرورش و تقویت خردمندی/ نیاز به حمایت والدین در زمینه‌های تحصیلی و غیرتحصیلی برای مقابله با مشکلات/ تجربه‌گرایی (پیوند زدن اهداف و برنامه	مصاحبه - متخصص ۳، ۴ و ۱

مؤلفه‌های مرحله کدگذاری انتخابی	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری باز	منبع
	آموزشی با مهارت‌های زندگی، آموختن پذیرش چالش‌ها	
اهداف و مقاصد رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی	یادگیری بدون مرز یادگیری فراتر از کلاس	مصاحبه - متخصص ۷
	توانمندسازی دانش‌آموز به عنوان شریک یادگیری/ مشارکت و نظرخواهی از دانش‌آموز در گزینش نوع برنامه و رویکرد آموزش/ قرار دادن کودک در محیط یادگیری مورد علاقه/ احترام به تفاوت‌های فردی دانش‌آموز در یادگیری/ ارزش‌گذاری به یادگیری کودک/ ارزش‌گذاری به تلاش کودک/ توجه به اصل یادگیری چگونه یاد گرفتن	Duclos (2018) مصاحبه - متخصص ۸
	عدم تابعیت و محدود بودن یادگیری کودک به زمان و مکان خاص (مدرسه)/ اختصاص فرصت‌های آموزشی برای گسترش یادگیری‌های شخصی کودک/ ایجاد پیوند بین یادگیری و تجربه‌های زندگی واقعی کودک	Watson (2019)
	چرخش از انباشت اطلاعات و حافظه‌محوری به کسب شایستگی و مهارت‌آموزی/ آماده-سازی کودکان برای زندگی بزرگسالی و ورود به جامعه با تأکید بر مهارت‌های یادگیری قرن ۲۱/ آموزش مهارت‌های شهروندی جهانی و موفق/ تفکرگرای (پرورش تفکر انتقادی، پرورش تفکر خلاق، هنر خوب فکر کردن و استدلال منطقی)/ تجربه‌گرایی (پیوند زدن اهداف و برنامه آموزشی با مهارت‌های زندگی و آموختن پذیرش چالش‌ها)	Sabol (2018) Suarez and Suarez (2006)
محتوای آموزشی رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی	متناسب بودن محتوا با نیازها و علایق کودک/ متناسب بودن محتوا با سبک یادگیری کودک/ متناسب بودن محتوا با اهداف و انتظارات تعیین‌شده والدین/ عدم تحمیل نظرات شخصی والدین به کودک	از کد ۲۲۶ تا کد ۲۳۳
	اصل استمرار و تأکید بر الگوی ماریچی/ انعطاف‌پذیری در ارائه محتوا/ تأکید بر عادت-آموزی/ بسط فعالیت‌های یاددهی- یادگیری به زندگی واقعی/ نقش تسهیل‌گر والد در جریان ارائه و سازماندهی محتوا/ نقش فعال کودک و خودرهبی کودک	Whitlow-Spurlock (2019) McQueen (2019)
روش‌های آموزشی رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی	اهداف و انتظارات والدین از کودک/ اهداف و انتظارات کودک از والدین/ ترجیحات یادگیری کودک	Whitlow-Spurlock (2019)
	روش آموزش‌زدایی/ روش آموزش‌زدایی هدایت‌شده/ روش شارلوت میسون/ روش والدورف/ روش توماس جفرسون/ روش مطالعه واحد (یکپارچه‌سازی موضوعی)/ روش مطالعه مستقل/ روش اکتکتیک یا به‌گزینی	Whitlow-Spurlock (2019)
زمان و مکان یادگیری در رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی	تنوع و انعطاف‌پذیری در انتخاب زمان و مکان آموزش/ طبیعت‌گرایی و خوداکتشافی کودک	Davidson (2018) Halsey (2016)
	منابع مالی: تخصیص هزینه‌ها به آموزش کودک در خانه/ منابع اجتماعی: استفاده از منابع آموزشی خارج از خانه مانند موزه، پارک و سفرهای میدانی/ منابع فیزیکی غیرمجازی: فیلم-های آموزشی، کتاب‌های داستان و کتاب‌های مصور/ منابع مجازی: کامپیوتر، منابع اینترنتی، گوشی هوشمند و سایر ابزار آلات الکترونیکی	Thomas and Magilway (2011) Rockholt (2013)
	برنامه سالانه/ برنامه ماهیانه/ برنامه هفتگی/ برنامه روزانه/ برنامه ساعتی	Rivero (2007)
نگرش و مهارت-های لازم برای والدین	احساس مسئولیت نسبت به آموزش کودک و جلوگیری از محول نمودن وظیفه آموزش صرفاً به معلم و مدرسه/ مهارت بیشتر والدین نسبت به معلمان در شناخت استعدادهای کودک	Reich (2008) Radford et al. (2017)
	آگاهی از نقش خود به عنوان عنصری کنشگر در فرآیند تعلیم و تربیت/ آگاهی از تمایل کودک برای مشارکت و تعاملات آموزشی با والدین/ آگاهی از ضرورت همکاری میان خانه و مدرسه/ ادراک والدین از هدف مشترک خانه و مدرسه (توسعه و رشد آموزشی کودک)	McMillin (2012) Ripperger-Suhler (2016)

منبع	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری باز	مؤلفه‌های مرحله کدگذاری انتخابی	مؤلفه‌های مرحله گذاری محوری
Mazama (2015)	مکمل بودن خانه و مدرسه و ضرورت ایجاد رابطه دو سویه / قابلیت فراهم نمودن فرصت- های آموزش و یادگیری برای کودک / نگرش والدین نسبت به نقش مهم خود در فرآیند تربیت و آموزش کودک	نگرش و دیدگاه والدین	
Kunzman and Gaiter (2013), Mazama (2015)	تمایل به بازیابی قدرت، کنترل و نفوذ خود بر آموزش کودک / احقاق حقوق خود نسبت به آموزش کودک / فرصت‌سازی برای کشف و پرورش استعداد های کودک /	انگیزش والدین	
Karinen (2016) Ice and Hoover-Dempsey (2010)	لازم و ضروری بودن مشارکت والدین در آموزش / الگوبرداری کودک از والدین به‌خصوص در سال‌های اولیه زندگی / رکن اساسی بودن خانواده در زندگی کودک و کمتر نبودن نقش آن در زندگی کودک نسبت به مدرسه / ساختار چند بُعدی خانواده در پرورش توانمندی‌های کودک	اهمیت نقش والدین	
Cola (2018) Whitlow-Spurlock (2019)	رشد توانمندی و ظرفیت برای حضور فعال در آموزش کودک / ایجاد نگرش مثبت نسبت به نقش مؤثر خود در آینده کودک / استفاده از مدرسه در خانه به عنوان راهی برای یادگیری و رشد شخصی / حل تعارضات به صورت خودپروانه و نه از روی اجبار و تحمیل / بهره‌مندی از روحیه مسئولیت‌پذیری و تعالی‌خواهی / مورد قضاوت قرار گرفتن و برچسب خوردن	برونداها و چالش- های خانوادگی	لذت‌ها و چالش- های ناشی از انتخاب و اجرای رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی

جلسه، جعبه‌ابزار مدرسه در خانه (Homeschooling Toolbox) که شامل تکالیف، کاربرگ و کلیپ‌های آموزشی است به منظور راهنمایی عملیاتی و ایجاد آمادگی بیشتر به والدین ارائه می‌شود. هدف کلی این بسته آموزشی، مهارت‌افزایی و دانش‌افزایی والدین کودکان تیزهوش به منظور مشارکت در آموزش بر اساس رویکرد نوین ترکیبی مدرسه در خانه است. محتوای جلسات آموزشی در جدول ۳ و دیاگرام بسته آموزشی «مسیر مربیگری در فرزندم در خانه» در شکل ۱ ارائه شده است.

بر اساس مؤلفه‌های کشف شده از طریق مرور اسناد و منابع نظری و پژوهشی و مصاحبه با متخصصان و یافته‌های حاصل از کدگذاری و تحلیل یافته‌ها، بسته آموزشی مشتمل بر ۱۲ جلسه و در چهار بخش اصلی: ۱) پیشروی در مسیر مربیگری فرزندم در خانه (جلسه ۲ تا ۷)، ۲) الزامات پیشروی در مسیر مربیگری فرزندم در خانه (جلسه ۸ و ۹)، ۳) برنامه‌های مشترک مربیگری فرزندم در خانه (جلسه ۱۰ و ۱۱) و ۴) لذت‌ها و چالش‌های مسیر مربیگری فرزندم در خانه (جلسه ۱۲) تدوین شد و مقولات استخراج شده در جلسات آموزشی جایابی شدند. در انتهای هر

جدول ۳: خلاصه جلسات بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندم در خانه»

جلسه	هدف	محتوا	جعبه ابزار مدرسه در خانه
۱	آشنایی اعضا با یکدیگر، طرح کلیات برنامه جامع آموزشی مبتنی بر رویکرد مدرسه در خانه و اجرای پیش‌آزمون	۱. معرفی عناوین جلسات، هدف‌گذاری برای دوره و توضیح روند اجرای طرح ۲. اهمیت و ضرورت مشارکت والدین در فرآیند یاددهی-یادگیری کودکان تیزهوش ۳. شناخت مفهوم طرح مثلث موفقیت ۴. به چالش کشیدن دیدگاه «آموزش برای ارزیابی و امتحان» در فرآیند آموزش دانش‌آموزان تیزهوش ۵. مرور مجمل بر مفهوم مدرسه در خانه ۶. شناخت مفهوم وارونه‌سازی مثلث آموزش ۷. اجرای پیش‌آزمون ۸.	۱. ارائه مقالات مرتبط با موضوع مشارکت والدین در آموزش کودک ۲. معرفی کلیپ «قدرت والدین: مقدمه‌ای در مورد مشارکت والدین» ۳. مشخص نمودن دلایل ضرورت مشارکت در آموزش کودک از دیدگاه والدین.
	بخش اول: پیشروی در مسیر مربیگری فرزندم در خانه		First Section: Becoming a Homeschooler
۲	مفاهیم و کلیات: شناخت مفهوم مدرسه در خانه، ضرورت انتخاب	۱. شناخت رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی و مفهوم مدرسه در خانه	۱. معرفی کلیپ «چرا من دوست دارم در خانه هم مدرسه داشته باشم؟».

جلسه	هدف	محتوا	جعبه ابزار مدرسه در خانه
	و پیامدهای ناشی از کاربرد آن در آموزش دانش‌آموزان تیزهوش	۲. جایگاه رویکرد آموزشی مدرسه در خانه در خارج از کشور ۳. ضرورت کاربرد مدل مدرسه در خانه برای دانش‌آموزان تیزهوش و در نظام آموزشی کشور ایران ۴. پیامدها و نتایج کاربرد رویکرد مدرسه در خانه در سه سطح فرد، خانواده و مدرسه	۲. معرفی کلیپ «آیا مدرسه در خانه مناسب خانواده شما است؟».
۳	اهمیت و ضرورت: شناخت انگیزه‌های انتخاب مدرسه در خانه و توانایی هدف‌گزینی والدین	۱. شناخت انگیزه و دلایل انتخاب رویکرد مدرسه در خانه ۲. فرآیندهای تصمیم‌گیری انتخاب مدرسه در خانه ۳. مدل‌های سه‌گانه انتخاب و تصمیم‌گیری مدرسه در خانه ۴. آموزش هدف‌گذاری بر اساس مدل SMART ^{۱۶}	۱. شناسایی نقاط قوت و زمینه‌های قابل بهبود در کودک توسط والد (کاربرگ تعیین اهداف) ۲. مشخص نمودن اهداف و انگیزه‌های انتخاب رویکرد مدرسه در خانه از دیدگاه والد و کودک (کاربرگ تعیین اهداف) ۳. معرفی کلیپ «انگیزه انتخاب مدرسه در خانه: نکات و راهبردهایی برای جذب کودک».
۴	اصول چهارگانه: تبیین و شناخت اصل اهداف و مقاصد (اصل اول از اصول مدرسه در خانه)	۱. شناخت اهداف و مقاصد مدرسه در خانه با محوریت غنی‌سازی فرامدرسه‌ای ۲. شناخت و کاربرد یادگیری فردی‌سازی‌شده (PLP)، به چالش کشیدن ایدئولوژی کلیشه‌ای «آموزش یکسان برای همه» ۳. شناخت و کاربرد گسترده‌سازی فرصت‌های یادگیری (ELO)، رسالت والدین در تغییر و بهبود فرصت‌های آموزش کودک ۴. شناخت و کاربرد یادگیری فراتر از کلاس (LBC) ۵. شناخت و کاربرد مهارت‌پروری با تأکید بر مهارت‌های یادگیری قرن ۲۱	۱. مشخص نمودن اهداف و پیامدهای مورد انتظار بر اساس چهار مؤلفه غنی‌سازی فرامدرسه‌ای (کاربرگ غنی‌سازی فرامدرسه‌ای)
۵	اصول چهارگانه: تبیین و شناخت اصل محتوای آموزشی (اصل دوم از اصول مدرسه در خانه)	۱. آشنایی با محتوای آموزشی مدرسه در خانه، فرمول مور و منطقه تقریبی رشد (ZPD) ۲. شناخت عوامل مؤثر بر طراحی محتوای آموزشی مدرسه در خانه ۳. شناخت اصول سازماندهی و ارائه محتوا در مدرسه در خانه ۴. طراحی برنامه آموزشی مفید و کارآمد	۱. معرفی کتاب و فیلم‌های آموزشی برای شناسایی سبک یادگیری کودکان ۲. شناسایی سبک یادگیری کودک، تعیین اهداف و انتظارات و مشخص نمودن محتوا و فعالیت آموزشی (کاربرگ انتخاب محتوای آموزشی)
۶	اصول چهارگانه: تبیین و شناخت اصل روش‌های آموزشی مدرسه در خانه و اصول گزینش رویکرد (اصل سوم از اصول مدرسه در خانه)	۱. مفهوم‌شناسی روش مدرسه در خانه ۲. شناخت عوامل مؤثر بر انتخاب نوع روش مدرسه در خانه ۳. شناخت روش آموزش‌زدایی (مدرسه در خانه رادیکال)، سَم‌زدایی آموزشی، روش آموزش‌زدایی هدایت‌شده و راهنمای عملی استفاده از آن ۴. شناخت روش شارلوت میسون، رویکرد یادگیری در گسترده زندگی، اصل سه‌گانه اتمسفر، نظم و زندگی و راهنمای عملی استفاده از آن ۵. شناخت روش والدورف، فرآیند یادگیری سه‌گانه (سر، قلب و دست‌ها) و راهنمای عملی استفاده از آن ۶. شناخت روش مونتسوری، اصول هفت‌گانه آموزش و راهنمای عملی استفاده از آن	۱. نوشتن برنامه هفتگی مدرسه در خانه بر اساس انتخاب نوع روش، محتوا، بازه زمانی، بازخورد و رضایت کودک، رضایت خانواده از این روش (کاربرگ برنامه هفتگی مدرسه در خانه) ۲. معرفی کلیپ «روش مدرسه در خانه شما چیست؟». ۳. معرفی پادکست «رویکردهای مدرسه در خانه: روش‌های متنوع». ۴. معرفی کلیپ «چگونه بهترین روش را برای خانواده خود انتخاب کنیم؟». ۵. معرفی کلیپ «Unschoolers» ها کودکان را مسئول یادگیری خود می‌کنند».

جلسه	هدف	محتوا	جعبه ابزار مدرسه در خانه
		۷. شناخت روش توماس جفرسون، سفر یادگیری مادام-العمر، نظریه‌های آموزش (نظریه ارزش و نظریه فرصت) و راهنمای عملی استفاده از آن ۸. شناخت روش مطالعه واحد، واحدهای موضوعی و راهنمای عملی استفاده از آن ۹. شناخت روش مطالعه مستقل و راهنمای عملی استفاده از آن ۱۰. شناخت روش اکلکتیک یا به‌گزینی (مدرسه در خانه آرام)، رویکرد one size و راهنمای عملی استفاده از آن	
۷	اصول چهارگانه: تبیین و شناخت اصل زمان و مکان یادگیری (اصل چهارم از اصول مدرسه در خانه)	۱. مفهوم مدرسه بدون دیوار- مدرسه بدون مرز ۲. ایجاد کارگاه «ساخت خلاق» و یک مؤسسه «خودت انجام بده» در فضای داخل و خارج از خانه ۳. شناخت منابع و تجهیزات مدرسه در خانه ۴. زمان‌بندی یادگیری کودک در مدرسه در خانه و برنامه‌های مبتنی بر آن	۱. نوشتن ۵ ایده کارگاه ساخت خلاق یا مؤسسه خودت انجام بده بر اساس علایق و نیازهای کودک
	بخش دوم: الزامات پیشروی در مسیر مربیگری فرزندان در خانه		Two Section: The How to Homeschool Guide (Getting Started)
۸	الزامات ذهنی: نگرش والدین برای پیشروی در مسیر مربیگری فرزند در خانه	۱. تعیین نگرش (ذهنیت) والدین نسبت به مدل مدرسه در خانه و بررسی چرایی و چگونگی انتخاب مدرسه در خانه ۲. شناخت دنیای کیفی کودک تیزهوش، کسب رضایت کودک و توجه به حقوق و عاملیت کودک ۳. انتخاب برنامه و طرح آموزشی مناسب و اصلاح و تغییر آن در صورت لزوم ۴. تهیه برنامه زمان‌بندی (جدول برنامه‌ریزی روزانه و هفتگی) با محوریت برنامه آموزشی خوب و زیبا ۵. سازماندهی فضا و موقعیت مکانی مدرسه در خانه ۶. تعیین قوانین و پیروی از آن	۱. گزارش فعالیت‌های والدین برای شروع مدرسه در خانه مبتنی بر مراحل آغازگری این رویکرد (کاربرگ آغازگری مدرسه در خانه)
۹	الزامات اجرایی: توانمندسازی و تغذیه خزانه مهارتی والدین برای پیشروی در مسیر مربیگری فرزند در خانه	۱. آشنایی والدین با ویژگی‌ها و خصوصیات جسمانی، اخلاقی، شخصیتی، اجتماعی و تحصیلی کودکان تیزهوش ۲. شناخت مؤلفه‌های مؤثر بر صلاحیت و شایستگی والدین (توانمندی و مهارت‌ها، انضباط و دانش و آگاهی) در اجرایی ساختن مدرسه در خانه ۳. کارآمدی و مهارت‌افزایی والدین در طراحی و ایجاد محیط یادگیری معنادار	۱. ارزیابی و شناسایی نقاط قوت و ضعف خود بر اساس مؤلفه‌های مؤثر بر صلاحیت و شایستگی والدین (کاربرگ مهارت و صلاحیت والدینی) ۲. شناسایی مهارت‌های مورد نیاز در فرآیند اجرایی ساختن مدل مدرسه در خانه (کاربرگ مهارت و صلاحیت والدینی)
	بخش سوم: برنامه‌های مشترک مربیگری فرزندان در خانه		Third Section: Common Homeschooling Programs for Gifted children
۱۰	معرفی برنامه مدرسه در خانه خردمندانه	۱. شناخت خردمندی و ضرورت آموزش آن به کودکان تیزهوش ۲. پاسخ به چالش چگونه یک کودک خردمند تربیت کنیم؟ ۳. شناخت چهار حوزه آموزش خردمندی شامل کسب تجربه، یادگیری از افراد خردمند، کاربرد خرد در عمل و الگوسازی	۱. گزارش راهکارهای مورد استفاده برای آموزش خردمندی و ثبت بازخورد کودک (کاربرگ فعالیت‌های آموزش خردمندی) ۲. نوشتن ایده‌ها و نظرات پیشنهادی در ارتباط با آموزش مهارت‌های خردمندی (کاربرگ فعالیت‌های آموزش خردمندی)

جلسه	هدف	محتوا	جعبه ابزار مدرسه در خانه
		۴. راهبردهای آموزش خردمندی در مدل مدرسه در خانه	
۱۱	معرفی برنامه مدرسه در خانه شهروندی موفق و جهانی	۱. شناخت مفهوم شهروند موفق و جهانی و ضرورت آموزش آن به کودکان تیزهوش ۲. مشخص نمودن اهداف آموزش مهارت‌های شهروند موفق و جهانی ۳. شناخت مؤلفه‌های تربیت شهروندی موفق و جهانی ۴. راهبردهای آموزش مهارت‌های شهروندی موفق و جهانی	۱. گزارش راهکارهای مورد استفاده برای آموزش مهارت‌های شهروند موفق و جهانی و ثبت بازخورد کودک (کاربرگ فعالیت‌های آموزش مهارت شهروند موفق و جهانی) ۲. نوشتن ایده‌ها و نظرات پیشنهادی در ارتباط با آموزش مهارت‌های شهروند موفق و جهانی (کاربرگ فعالیت‌های آموزش مهارت شهروند موفق و جهانی)
	بخش چهارم: لذت‌ها و چالش‌های مربیگری فرزندان در خانه		Four Section: The pleasures and challenges of homeschooling approach
۱۲	لذت‌ها و چالش‌های مربیگری فرزندان در خانه، جمع‌بندی جلسات گذشته و ارائه راهکار-هایی برای تداوم و حفظ آموخته‌ها و اجرای پس‌آزمون	۱. شناخت لذت‌ها و چالش‌های ناشی از انتخاب رویکرد مدرسه در خانه ۲. مدیریت چالش‌های تجربه شده در مسیر مدرسه در خانه ۳. به اشتراک گذاشتن تجربیات مشارکت‌کنندگان و بررسی تغییرات ایجاد شده ۴. مرور اجمالی بر تکالیف ارائه شده در طول جلسات ۵. پاسخ‌گویی به سؤالات مشارکت‌کنندگان و ارائه بازخورد ۶. ارزیابی میزان دستیابی مشارکت‌کنندگان به اهداف خود ۷. اجرای پس‌آزمون	۱. ثبت گزارش‌های هفتگی از اجرای مدل مدرسه در خانه ترکیبی در طی چهار هفته و ارائه آن‌ها در مرحله پیگیری ۲. معرفی کلیپ «مزیت‌ها و محدودیت‌های مدرسه در خانه».



شکل ۱: بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندان در خانه» بر اساس رویکرد نوین مدرسه در خانه ترکیبی

روایی بسته آموزشی

همان‌طور که در بخش روش اشاره گردید از ضریب نسبت روایی محتوایی و شاخص روایی محتوایی، مؤلفه‌های بسته آموزشی مورد قضاوت قرار گرفت. بر اساس تعداد خبرگانی که سؤالات را مورد ارزیابی قرار داده‌اند، حداقل مقدار نسبت روایی

محتوایی تعیین می‌شود. با توجه به این که در این پژوهش تعداد متخصصان، ۱۰ نفر بود بر اساس جدول لاوشه، اگر نمره مؤلفه-های الگو بالاتر از ۰/۶۲ باشد، مؤلفه ضروری تشخیص داده می‌شود. در این پژوهش، مقدار نسبت روایی محتوایی محاسبه شده برابر با ۰/۸۰ بود که نشانگر روایی محتوایی قابل قبول

بسته آموزشی می‌باشد. برای اطمینان از این که مؤلفه‌های الگو به بهترین نحو ممکن طراحی شده‌اند یا خیر، شاخص روایی محتوایی برای هر یک از مؤلفه‌های الگو محاسبه شد. با توجه به نتایج حاصل از محاسبه شاخص روایی محتوایی و بر اساس شاخص والتز و باسل مؤلفه‌های با نمره بالاتر از ۰/۷۹، مناسب و مورد پذیرش قرار گرفتند. شاخص روایی محتوایی محاسبه شده در این پژوهش برابر با ۰/۸۰ به دست آمد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که متخصصان، بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه» بر اساس رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی ویژه کودکان تیزهوش را مناسب ارزیابی کرده‌اند.

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر با هدف کشف مؤلفه‌ها، تدوین و اعتباریابی بسته آموزشی مشارکت خانواده کودکان تیزهوش در آموزش بر اساس رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی انجام گرفت. از جمله ویژگی‌های شاخص بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه» آن است که بر اساس یکی از پدیده‌های نوین آموزشی در سطح جهانی تحت عنوان رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی طراحی شده است. در تبیین استفاده از رویکرد های نوین آموزشی مانند مدرسه در خانه ترکیبی می‌توان گفت از آن جایی که در نظام آموزشی ایران، برنامه‌های آموزش کودکان تیزهوش به طور کامل توسعه نیافته است، غفلت و بی توجهی نسبت به تفاوت های فردی و تقلیل و تنزیل (بهنجار سازی) دانش آموزان تیزهوش وجود دارد و همچنین برخی معلمان برای کار با دانش آموزان تیزهوش آمادگی کافی ندارند، والدین باید در آموزش فرزندان خود مشارکت بیشتری داشته باشند که به تبع آن تجارب آموزشی این کودکان افزایش می‌یابد (Carlson, 2018). همچنین تحقیقات گسترده بین المللی از ظرفیت مشارکت والدین برای بهبود موفقیت های تحصیلی و برآیند های اجتماعی کودکان در تمام سنین حمایت می کنند (Alyahya, 2018) و با وجود تصدیق های گسترده از این مزایای بالقوه، شکاف آشکاری در ارتباط با مشارکت والدین در آموزش کودکان تیزهوش در نظام آموزشی ایران وجود دارد. انتخاب روز افزون و رشد چشمگیر مدل مدرسه در خانه حاکی از تغییر و تحولات عمده ای در زمینه آموزش کودکان است؛ لذا برای به رسمیت شناختن و استفاده گسترده از مدل مذکور، تدوین یک بسته آموزشی مبتنی بر رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی با هدف افزایش مشارکت والدین در آموزش، حائز اهمیت بود که در پژوهش حاضر بدان پرداخته شد.

در تبیین ضرورت تدوین و کاربرد بسته آموزشی «در مسیر مربیگری فرزندانم در خانه» بر اساس رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی می‌توان اظهار داشت شماری از نظریه پردازان حوزه آموزش بر این باور هستند که اکثر فعالیت های افراد در سراسر

جهان بر محور مشارکت می‌گردد و جلب مشارکت والدین نیز از عوامل مهم و لازم مدیریت آموزشی کودکان است. نظریه (Epstein, 1996) بیان می‌کند که مشارکت والدین سهمی اساسی در فرآیند تعلیم و تربیت و موفقیت تحصیلی کودک دارد و با عنایت به رویکرد های جدید آموزش و پرورش نظیر تمرکز زدایی در نظام آموزش و پرورش، جلب مشارکت عملی و حضور فعال والدین در فرآیند تصمیم سازی و تصمیم گیری آموزشی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. واقعیت غیر قابل انکار جهان امروز این است که خانواده و مدرسه، مسئول دریافت آموزش صحیح کودکان تیزهوش هستند؛ و تردیدی نیست که غفلت یا نا دیده گرفتن این امر می‌تواند ضربات و آسیب های جبران نا پذیری را به دانش آموزان تیزهوش به عنوان سرمایه های ملی کشور تحمیل نماید.

در تبیین دیگر می‌توان اظهار داشت از آن جایی که جامعه ایرانی یک جامعه خانواده محور است، تکیه بر فرآیند های خانوادگی چون مشارکت والدین در امور آموزشی و یادگیری کودکان از اهمیت ویژه ای برخوردار است. در جامعه خانواده محور ایرانی، کودکان تیزهوش منبع سرمایه گذاری های روانی و اجتماعی محسوب می‌شوند لذا به نظر می‌رسد برای والدین، تحقق رویای پرورش فرزندان با بالا ترین قابلیت های روانی و دست یابی به جایگاه مطلوب اجتماعی در مشارکت بیشتر در امور آموزشی فرزندان تعریف شود. در تبیین دیگر یافته پژوهشی فوق می‌توان اظهار داشت یکی از مشخصه های مدارس موفق استفاده حداکثری از مشارکت والدین است. به همین دلیل است که در کشور های توسعه یافته، همکاری بین خانه و مدرسه به صورتی منسجم در آمده است و این دو نهاد، مسئولیت مشترک خویش یعنی تربیت فرزندان جامعه را با همفکری، همکاری و هماهنگی انجام می‌دهند (Topping, 2017).

در تبیین طراحی و اعتبار یابی بسته آموزشی فوق ویژه والدین کودکان تیزهوش «مقطع ابتدایی» می‌توان گفت، در نظام آموزشی هر کشوری، مقطع ابتدایی به لحاظ کمی و کیفی یعنی تأثیری که این دوره در موفقیت تحصیلی دانش آموزان در سراسر زندگی و دوران تحصیل دارد از اساسی ترین و مهم ترین مقاطع تحصیلی است و به جرأت می‌توان گفت هیچ یک از دوره های تحصیلی از چنین اهمیتی برخوردار نیست. زیرا پژوهش ها نشان می‌دهد دانش آموزانی که در دوره ابتدایی با ناکامی تحصیلی روبه رو هستند در تمام دوره های تحصیلی دچار اشکال می‌شوند. بنابراین والدین در موفقیت فرزندان خود نقش مهمی ایفا می‌کنند. از این رو به نظر می‌رسد مشارکت والدین در این مقطع بیش از سایر مقاطع می‌تواند اثر گذار باشد؛ چرا که خانواده شبکه ای از ارتباطات است که در آن

است.

تشکر و قدردانی

بدین وسیله از متخصصان مشارکت کننده در این پژوهش، تشکر و قدردانی به عمل می آید.

تعارض منافع

در ارائه نتایج این پژوهش، هیچ گونه تضاد منافی وجود نداشته است.

واژه نامه

- | | |
|--|-----------------------------|
| 1. Participation | ۱. مشارکت |
| 2. Hybrid Homeschooling | ۲. خانه ترکیبی |
| 3. Grounded Theory | ۳. نظریه داده بنیاد |
| 4. Sciencedirect | ۴. ساینس دایرکت |
| 5. Eric | ۵. اریک |
| 6. Springer | ۶. اسپرینگر |
| 7. Google scholar | ۷. گوگل اسکالر |
| 8. Sage | ۸. سیج |
| 9. Wiley | ۹. وایلی |
| 10. Scopus | ۱۰. اسکوپوس |
| 11. Taylor & Francis online | ۱۱. تیلور و فرانسیس |
| 12. Matching members | ۱۲. تطبیق اعضا |
| 13. Pluralistic | ۱۳. کثرت گرایی |
| 14. Content Validity Ratio (CVR) | ۱۴. شاخص نسبت روایی محتوایی |
| 15. Content Validity Index (CVI) | ۱۵. و شاخص روایی محتوایی |
| 16. Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-bound | ۱۶. SMART |

منابع فارسی

حبیبی، سمیرا. علی آبادی، خدیجه. نیلی احمدآبادی، محمدرضا و زارعی زوارکی، اسماعیل. (۱۴۰۱). طراحی و تدوین الگوی پیشنهادی مشارکت والدین و بررسی تأثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. راهبردهای آموزش در علوم پزشکی، ۱۵(۲)، ۱۴۰-۱۳۱.

حبیبی، شراره و سراوانی، محمدعلی. (۱۳۹۰). رابطه مشارکت والدین در فرآیند آموزشی فرزندان با پیشرفت تحصیلی آنان در دوره ابتدایی. پژوهشنامه تربیتی، ۷(۲۹)، ۲۷-۱. شیربگی، ناصر. عزیزی، نعمتاله و امیری، شیدا. (۱۳۹۴). واکاوی مفهوم مشارکت و مداخله در آموزش فرزندان از دیدگاه والدین و معلمان. علوم تربیتی، ۲۲(۲)، ۵۴-۲۱.

قریشی، محمد. (۱۳۹۴). شناسایی موانع مشارکت والدین در مدارس شهرستانهای غرب استان تهران. همایش ملی

والدین و کودکان در فرآیند دو سویه با یکدیگر تعامل دارند و بر یکدیگر تأثیر می گذارند (Topping, 2017).

از دیگر ویژگی های بسته آموزشی تدوین شده، جامعیت آن از نظر توجه به ارکان یک برنامه آموزشی استاندارد است؛ و همان طور که در بخش یافته ها اشاره گردید این بسته آموزشی در چهار بخش اصلی و دوازده جلسه طراحی شد. الگو، ماهیت در هم تنیده ای دارد اما از قابلیت اجرایی، کاربردی و حل مسئله ای قابل توجهی برخوردار است. یکی از گام های مهم تدوین یک بسته آموزشی یا روان شناختی استاندارد، کسب روایی محتوایی آن است. یافته های پژوهش در خصوص روایی محتوایی بسته از دیدگاه اعضای پانل اعتبار بخشی، نشان دهنده ضروری بودن و همچنین مناسب بودن آن است. در مجموع در این بسته آموزشی، چشم انداز وسیع تری جهت مشارکت والدین کودکان تیزهوش در آموزش و شناخت رویکرد مدرسه در خانه ترکیبی فراهم شد.

یکی از محدودیت های پژوهش حاضر این است که بسته آموزشی ویژه خانواده های کودکان تیزهوش دبستانی تدوین و اعتبار یابی شده است. لذا در تعمیم نتایج به سایر مقاطع تحصیلی باید احتیاط کرد و مفاهیم بسته آموزشی برای سایر مقاطع تحصیلی متناسب با نیاز ها و دوره سنی دانش آموزان، تهیه و تدوین شود. محدودیت دیگر این پژوهش آن بود که به دلیل نو و بدیع بودن موضوع، هر چند با بررسی اسناد و مدارک موجود، دسترسی به منابع ارزنده میسر شد اما پژوهشگر از بررسی نظرات و مصاحبه با تعداد بیشتری از افراد صاحب نظر و با تجربه باز ماند. پیشنهاد می شود از این بسته آموزشی به عنوان یکی از راهکار های اجرایی در جهت رسیدن به یکی از اهداف کلان در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش «افزایش مشارکت و اثربخشی همگانی به ویژه خانواده در تعالی نظام تعلیم و تربیت»، معرفی و استفاده شود. پیشنهاد می شود مدارس جهت آگاهی افزایی و گسترش دامنه این آموزش ها برای والدین، از این بسته آموزشی استفاده نمایند. همچنین انجام تحقیق طولی در دوره های زمانی و پژوهش هایی با مرحله پیگیری جهت بررسی تأثیر گذاری این بسته آموزشی، اطلاعات جامع تری را حاصل خواهد کرد.

موازن اخلاقی

این پژوهش برگرفته از رساله دکترای روان شناسی و آموزش کودکان با نیاز های خاص با شناسه اخلاق IR.UI.REC.1400.069 از دانشگاه اصفهان است. در این پژوهش اصول اخلاق در پژوهش شامل اخذ رضایت آگاهانه از مشارکت کنندگان و حفظ اطلاعات محرمانه آن ها رعایت شده

- Communicating with parents of children with special needs in Saudi Arabia: Parents' and teachers' perceptions of using email for regular and ongoing communication. *British Journal of Special Education*, 42(2), 166-182. 10.1111/1467-8578.12061
- Dumont, H., Trautwein, U., Lüdtke, O., Neumann, M., Niggli, A., Schnyder, I. (2012). Does parental homework involvement mediate the relationship between family background and educational outcomes?. *Contemporary Educational Psychology*, 37(1), 55-69.
- Epstein, J. L. (1996). Perspectives and previews on research and policy for school, family, and community partnerships. In A. Booth & J. F. Dunn (Eds.), *Family-school links: How do they affect educational outcomes?* Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc. 209-246
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and achievement: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22.
- Feldman, D. H., & Piirto, J. (2002). Parenting talented children. In M. H. Bornstein (Eds.), *Handbook of parenting* (2nd ed., 5, pp. 195-219). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Felso, C. M. (2016). Homeschooling for Talent Development in Gifted Students. *Home School Researcher Journal*, 32(2), 32-53.
- Habibi, S., & Saravani, M.A. (2011). The relationship between parental participation in the educational process of children and their academic achievement in elementary school. *Educational Research*, 7(29), 27-1. [Persian]
- Habibi, S., Aliabadi, Kh., Nili Ahmadabadi, M.R., & Zarei-Zavarki, A. (2013). Designing and compiling a proposed model of parental participation and examining its impact on students' academic achievement. *Educational Strategies in Medical Sciences*, 15(2), 131-140. [Persian]
- Hill, N.E., Witherspoon, D.P., & Bartz, D. (2018). Parental involvement in education during middle school: Perspectives of ethnically diverse parents, teachers, and students. *The Journal of Educational Research*, 111(1), 12-27.
- Jackson, S., Kelly, L., & Leslie, B. (2019). Parental participation in child protection case conferences. *Child and Family Social Work*, 24(1), 96-109.
- پژوهش‌های کاربردی علوم‌های فنی مهندسی و مدیریتی در عرصه دانشگاه، صنعت و مدیریت ایران.
- مردان‌اربط، فاطمه و ادیب، یوسف. (۱۳۹۶). تجارب والدین در امر تحصیل فرزندان‌شان: یک مطالعه کیفی. *علوم‌تربیتی*، ۲۴(۱)، ۹۶-۶۹
- ### فهرست منابع
- Alemayehu, T., Ahmed, S. F. & Legesse, S. M. (2019). The status of parental participation in school and its impact on the students learning in Amuru Woreda Schools. *Journal of Culture, Society and Development*, 47, 15-23.
- Alvino, J. (1995). Considerations and strategies for parenting the gifted child (RM95218). Storrs, CT: University of Connecticut, The National Research Center on the Gifted and Talented.
- Alyahya, A. A. (2018). Parental Engagement in the Education of Gifted Children in Saudi Arabia: A Phenomenological Study. A Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Special Education. University of Northern Colorado.
- Batterjee, A. A. (2013). The relationship between SES and giftedness in Saudi Arabia. *Mankind Quarterly*, 53(3), 358-408.
- Carlson, L. A. (2018). Home/school Collaboration and the Development of a Growth Mindset Within Gifted Students. Doctoral Dissertations, LOYOLA UNIVERSITY CHICAGO.
- Denessen, E., Bakker, J.T., Kloppenburg, L., & Kerkhof, M.V. (2010). Teacher - Parent Partnerships: Preservice Teacher Competences and Attitudes during Teacher Training in the Netherlands.
- Desforges, C., & Abouchaar, A. (2003). The Impact of Parental Involvement, Parental Support and Family Education on Pupil Achievement and Adjustment: A Literature Review. Department of Education and Skills. University of Exeter, UK, ISBN: 1841859990.
- Duan, W., Guan, Y., & Bu, H. (2018). The effect of parental involvement and socioeconomic status on junior school behavior in China. *Frontiers in psychology*, 9, 952.
- Dubis, S., & Bernadowski, C. (2015).

- parental participation in schools in the western cities of Tehran province. National Conference on Applied Research in Technical, Engineering and Management Sciences in the Field of University, Industry and Management of Iran. [Persian]
- Rapp, N., & Duncan, H.E. (2012). Multi-Dimensional Parental Involvement in Schools: A Principal's Guide. *International Journal of Educational Leadership Preparation*, 7.
- Rotigel, J. V. (2003). Understanding the young gifted child: Guidelines for parents, families, and educators. *Early Childhood Education Journal*, 30(4), 209-214. doi:10.1023/A:1023331422963
- Shirbegi, N., Azizi, N., Amiri, S. (2015). Exploring the concept of participation and intervention in children's education from the perspective of parents and teachers. *Educational Sciences*, 22(2), 21-54. [Persian]
- Solow, R. (2001). Parents' conceptions of giftedness. *Gifted Child Today*, 24(2), 14-22. doi:10.4219/gct-2001-533
- Strauss, A., & Corbin, J. (1998). *Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. Newbury Park, CA: Sage Publications.
- Topping, K. (2017). Parental involvement in reading: Theoretical and empirical background. In *Parental involvement in children's reading 2017* Nov 28 (pp. 17-31). Routledge.
- Wu, E. H. (2008). Parental influence on children's talent development: A case study with three chinese american families. *Journal for the Education of the Gifted*, 32(1), 100-129. doi:10.4219/jeg-2008-826.
- Work, 25(2). <https://doi.org/10.1111/cfs.12698>
- Jeynes, H. W. (2007). The Relationship between Parental Involvement and Urban Secondary School Student Academic Achievement: A Meta analysis. *Urban Education*, 42(1), 82-110.
- Jeynes, W.H. (2017). A meta-analysis: The relationship between parental involvement and Latino student outcomes. *Education and Urban Society*, 49(1), 4-28.
- Kim, S., & Fong, V. L. (2013). How parents help children with homework in China: Narratives across the life span. *Asia Pacific Education Review*, 14(4), 581-592. <https://doi.org/10.1007/s12564-013-9284-7>
- Manasawala, S., & Desai, D. (2019). Meeting the educational needs of a gifted child: A rrr nnt' aarrtt iv Gift uuuaatinn International, 35(3), 189-200.
- Mardan-Arbat, F., & Adib, Y. (2017). Parents' experiences in their children's education: A qualitative study. *Educational Sciences*, 24(1), 69-96. [Persian]
- McShane, M. Q. (2021). *Hybrid homeschooling: A guide to the future of education*. Rowman & Littlefield Publishers.
- ii laaavljvvi Đkki T., Bggavcc D ,, ooqjiii nvvi A M & Rajeevi,, Đ (2022). Parental Involvement in Education and Collaboration with School. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education (IJCRSEE)*, 10(1), 1-14. <https://doi.org/10.23947/2334-8496-2022-10-1-01-14>
- Olszewski-Kubilius, P. (2008) The role of the family in talent development. In S. I. Pfeiffer (Eds.), *Handbook of Giftedness in Children* (pp. 53-70) New York, NY: Springer.
- Qoresh, M. (2015). Identifying obstacles to